

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Сторінка 1	Сторінок 8
		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

Затверджено
рішенням Вченої ради
29 травня 2020 р.

**Введено в дію наказом по ХНАДУ
від 01 червня 2020 року № 60**

Ректор

 А. М. Туренко

**ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГРУПУ СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

СТВНЗ 67.0-02:2020

Харків
ХНАДУ
2020

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Сторінка 2	Сторінок 8
		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

ПЕРЕДМОВА

1. ПІДРОЗДІЛИ-РОЗРОБНИКИ: навчальний відділ; відділ інтелектуальної власності

2. РОЗРОБНИКИ: Керівники: Ходирев Сергій Якович, перший проректор з науково-педагогічної роботи; Богомолів Віктор Олександрович, проректор з наукової роботи; Виконавці: Каслін Микола Дмитрович, начальник навчального відділу; Азарова Алла Володимирівна, начальник відділу інтелектуальної власності

3. ЗАТВЕРДЖЕНО: Рішенням Вченої ради ХНАДУ від 27 грудня 2018 року;
 Рішенням Вченої ради ХНАДУ від 29 травня 2020 року (Зміна 1)
 ВВЕДЕНО В ДІЮ: Наказом ректора ХНАДУ від 28 грудня 2018 року № 178;
 Наказом ректора ХНАДУ від 01 червня 2020 року № 60 (Зміна 1)

4. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

5. ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ЗМІСТ, СВОЄЧАСНУ ПЕРЕВІРКУ ТА АКТУАЛІЗАЦІЮ СТАНДАРТУ Начальник навчального відділу; начальник відділу інтелектуальної власності

6. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ПЕРЕВІРКИ В разі виробничої необхідності або/та в разі зміни діючого законодавства

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ	Сторінка 3	Сторінок 8
	Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Актуалізація: 01.06.2020 р.	

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГРУПУ СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Чинний від 2020.01.06

1 Сфера застосування

1.1 Положення про Групу сприяння академічній доброчесності Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі – Положення) є складовою Стандарту СТВНЗ 67.0-01:2019 «Правила академічній доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету», який визначає принципи академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі – ХНАДУ, університет), основи формування доброчесного академічного середовища через розуміння усіма учасниками необхідності дотримання позначених принципів.

1.2 Необхідність в розробці цього Положення полягає не тільки у подоланні недопустимих корупційних, плагіатних практик, псевдоавторства та інших порушень академічної доброчесності, але й у створенні принципово нового доброчесного середовища, яке допомагає, по-перше, просвітити усю спільноту ХНАДУ стосовно значення академічної доброчесності та, по-друге, переконати учасників освітнього процесу у її важливості для успішного розвитку університету в забезпеченні якості освіти.

2 Терміни, визначення понять та скорочення

2.1 У цьому Положенні використано терміни та їх визначення, наведені в нормативних актах, зазначених в пункті 3.1 цього Положення.

2.2 Скорочення:

Здобувачі – здобувачі вищої освіти в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (студенти, слухачі, аспіранти, докторанти);

учасники освітнього процесу - наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в університеті; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах; інші працівники закладів вищої освіти. До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці.

НПП – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники;

ХНАДУ (Університет) – Харківський національний автомобільно-дорожній університет

3 Загальна частина

3.1 Положення про Групу сприяння академічній доброчесності ХНАДУ (далі – Група) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази, Цивільного Кодексу України, інших нормативно-правових актів та Статуту Університету, з урахуванням Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Сторінка 4	Сторінок 8
		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року.

3.2 Метою Положення є врегулювання процедури створення Групи, визначення головної мети діяльності, основних завдань і функцій, структури, порядку організації роботи та взаємовідносин з іншими підрозділами.

4 Головна мета діяльності Групи сприяння академічній доброчесності

4.1 Головна мета діяльності Групи – сприяння дотриманню академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності учасниками освітнього процесу ХНАДУ.

У своїй діяльності Група керується чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньоуніверситетського рівнів, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб.

5 Основні завдання Групи

5.1 Основними завданнями Групи є:

1) загальна координація дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як елементу внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (доброчесність в освіті – Academic integrity), а також наукової діяльності (доброчесність в наукових дослідженнях – Research integrity) в університеті;

2) розробка і вдосконалення нормативної та інформаційної бази університету, яка описує систему та механізми сприяння принципам академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, механізми запобігання, виявлення та процедуру розгляду випадків порушення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності ХНАДУ;

3) популяризація дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як одного з основоположних принципів корпоративної культури в ХНАДУ здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників під час освітньо-наукової діяльності та виконання своїх посадових обов'язків;

4) організація контролю дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітньо-науковій діяльності ХНАДУ, у тому числі при оприлюдненні академічних текстів;

5) сприяння впровадженню у ХНАДУ сучасних технологій боротьби з проявами академічної недоброчесності, у тому числі ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти та співробітників університету;

6) створення дієвих механізмів залучення всіх стейкхолдерів освітньо-наукової діяльності Університету (керівництво Університетом, група забезпечення освітніх програм, учасники освітнього процесу, випускники, роботодавці) до популяризації академічної доброчесності в освітньо-науковому процесі.

6 Основні функції Групи

6.1 Відповідно до основних завдань функціями Групи є:

1) проведення популяризаційних та інформаційно-технологічних заходів (тренінгів, семінарів, відкритих лекцій, навчальних заходів з академічного письма

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ		Сторінка 5	Сторінок 8
	Положення про групу сприяння академічній доброчесності		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

та дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин тощо);

2) забезпечення функціонування ефективної університетської системи дотримання академічної доброчесності, а також системи запобігання та виявлення академічного плагіату в навчальних та наукових роботах здобувачів вищої освіти і співробітників ХНАДУ як частини університетської системи забезпечення академічної доброчесності;

3) моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу ХНАДУ;

4) оприлюднення періодичних відкритих звітів (на засіданнях кафедр, Вчених радах факультету, університету, конференціях, тощо) щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в університеті;

5) надання консультаційних послуг із формування культури академічної доброчесності в структурних підрозділах ХНАДУ освітнього і наукового спрямування;

6) проведення наукових досліджень за тематикою академічної доброчесності;

7) розробка інформаційного матеріалу (пам'яток, дорожніх карт тощо) з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

7 Структура, порядок організації роботи Групи та взаємодії з іншими підрозділами

7.1 Управління процесом дотримання академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні здійснюють під керівництвом ректора (керівника Групи) перший проректор з науково-педагогічної роботи та проректор з наукової роботи, які координують роботу Групи за відповідними напрямками статутної діяльності університету.

Структурна схема Групи сприяння академічній доброчесності (далі – схема) наведена в **Додатку**.

7.2 Забезпечення функціонування ефективної університетської системи дотримання академічної доброчесності, а також системи запобігання та виявлення академічного плагіату в навчальних та наукових роботах здобувачів вищої освіти і співробітників ХНАДУ регулюється Стандартом СТВНЗ 67.0-01:2019 «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету», який є складовою Системи управління якості університету та, крім зазначеного, містить такі підгрупи:

1) Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

2) Положення про морально-етичну комісію Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

3) Положення про групу сприяння академічній доброчесності, яким доповнено нову редакцією Стандарту 67.0-02:2020.

7.3 Втілення принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти в ХНАДУ починається з навчання студентів академічному письму, яке формується з моменту їх вступу до університету через тренінги, семінари, відкриті лекції, навчальні заходи з академічного письма.

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Сторінка 6	Сторінок 8
		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники звертають увагу здобувачів вищої освіти на різницю між шкільним письмом та письмом академічним щодо вимог до викладання тексту думок, публічних виступів, візуальних презентацій тощо. Результатами навчання мають стати розуміння основних принципів та базових навичок академічного письма здобувачами.

У тих навчальних дисциплінах, які передбачають виконання здобувачами письмових аналітичних робіт (контрольної, курсової роботи, підготовки презентацій, тощо), варто виділити окремий час на викладання основ академічного письма і ретельне пояснення детальних вимог до передбаченої письмової роботи.

При цьому НПП слід опиратися на такі засади та застосовувати такі інструменти:

- 1) пояснювати пов'язані із письмовим завданням вимоги, а також сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату якомога раніше, на початку викладання кожної дисципліни;
- 2) пояснювати здобувачам цінність набуття нових знань, академічних норм, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності, чому вона слугує;
- 3) надавати студентам зрозумілу інформацію про правила академічного письма;
- 4) прописувати у світній програмі політику щодо академічного плагіату.

7.4 Для якісного академічного письма здобувачі мають опанувати знання й навички:

- 1) шукати, обирати й оцінювати якість джерел;
- 2) робити нотатки, завжди вказуючи джерело;
- 3) виділяти головні думки в тексті;
- 4) підсумовувати текст та ідеї;
- 5) перефразувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок;
- 6) правильно описувати посилання на джерело;
- 7) правильно цитувати;
- 8) знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому;
- 9) формулювати і чітко висловлювати власні думки;
- 10) знати структуру академічного тексту;
- 11) вміти у власному тексті відокремити текст цитат;
- 12) володіти іноземними мовами, передусім англійською.

7.5 Функція контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на першому та другому рівнях навчання покладається на навчальний відділ.

7.6 Функція контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому рівні навчання покладається на навчальний відділ, відділ аспірантури та спеціалізовані вчені ради (в межах функціональних обов'язків).

7.7 Функція контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності при наданні освітніх послуг усіх рівнів іноземним громадянам та особам без громадянства – на факультет підготовки іноземних громадян.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ		Сторінка 7	Сторінок 8
	Положення про групу сприяння академічній доброчесності		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

7.8 Функція контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності з наукової діяльності здійснюють відділ інтелектуальної власності та відповідні структурні підрозділи, підпорядковані проректору з наукової роботи.

7.9 Функція по реалізації заходів щодо запобігання проявам академічної не доброчесності в освітньому та науковому процесі усіх рівнів покладається на керівників структурних підрозділів (факультети, кафедри, центр надання освітніх послуг, тощо).

При здійсненні заходів може проводитись моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної доброчесності учасниками освітнього, наукового процесу; оприлюднення періодичних відкритих звітів (на засіданнях кафедр, Вчених радах факультету, університету, конференціях, тощо) щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ХНАДУ; розробка інформаційного матеріалу (пам'яток, дорожніх карт тощо) з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин; широке використання офіційного інформаційного сайту університету.

7.10 Функція по реалізації заходів щодо запобігання проявам академічної не доброчесності при здійсненні наукової діяльності покладається в частині:

1) діяльності наукових журналів (вісників) університету - на видавництво ХНАДУ, редакційні колегії та наукову бібліотеку;

2) при організації проведення університетських заходів наукового, науково-методичного та іншого спрямування (конференції, семінари тощо) – на оргкомітети цих заходів;

3) проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів – на керівника (рецензента, опонента), спеціалізовані вчені ради та відділ аспірантури;

4) при захисті прав інтелектуальної власності – на відділ інтелектуальної власності;

5) при виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів – на керівників цих робіт.

7.11 Функція контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності при здійсненні інформаційно-технологічної діяльності щодо реалізації заходів з популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних покладається на бібліотеку сумісно з інформаційно-обчислювальним центром ХНАДУ та відділом інтелектуальної власності.

7.12 Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності проводиться з широким залученням студентського самоврядування, профспілки, наукових товариств здобувачів і молодих вчених.

7.13 З тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, проведення циклу тренінгів для всіх учасників освітнього і наукового процесів в рамках всеукраїнських та міжнародних проєктів з академічної доброчесності, грантових програм, надання консультаційних послуг із формування культури академічної доброчесності тощо можуть залучатися стейкхолдери вищої освіти (відомі випускники, роботодавці, експерти тощо)

7.14 Моральні принципи учасників освітнього процесу ХНАДУ, норм етики, спрямовані на ствердження добра, гуманізму, людяності та загально визнаних

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-02:2020	
	Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Сторінка 8	Сторінок 8
		Актуалізація: 01.06.2020 р.	

норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому відображаються в Морально-етичному кодексі учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, який є складовою Системи управління якістю освіти ХНАДУ.

7.15 В разі порушення правил академічної доброчесності учасниками освітнього, наукового процесу ХНАДУ їх дії розглядаються морально-етичною комісією, Положення про яку є складовою Системи управління якістю освіти ХНАДУ, що є незалежним органом ХНАДУ. Комісія створюється та діє з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу ХНАДУ вимог до етичних та моральних аспектів їхньої діяльності, контролю за дотриманням правил, положень та інших внутрішніх документів університету.

7.16 Структурні підрозділи, на які покладено функції контролю в частині дотримання принципів академічної доброчесності, здійснюють роботу з уповноваженою особою ХНАДУ по запобіганню корупції в рамках Закону України «Про запобігання корупції».

Це Положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.